

Пролог

У пліні часу людські світи часто вважають, що вони самітні. Ті, хто вірять і визнають, що вони не єдині у безмірі, зазвичай гадають, ніби вони кращі за інші світи, з якими розділяють той безмір.

Авжеж вони помиляються, бо людські світи ані не одинокі, ані не найкращі. Вони просто існують.

У світах серед безлічі світів деякі виголошують про мир, уже вдаряючи у барабани війни. Вони б'ють у барабани, ненаситно жадаючи влади над іншими — щоб загарбати землі, запаси й багатства. Вони роблять це з іменем їхнього верховного божества на вустах, але нечасто спадає комусь на думку, що це помилка чи взагалі нісенітниця.

Але насправді це так.

У деяких світах війна є божеством, і її вшановують криво і люто.

Є світи, в яких великі міста постають із золотих пісків; в інших палаци мерехтять у блакитних глибинах морів. І такі, де життя — лише іскра у темряві, за яку треба боротися.

Жителі світів підіймаються на високі гори й плавають в океанах; вони живуть у величних містах і купчаться навколо багаття у лісах; вони б'ють у барабани й гойдають колиски. Та що б і де вони не робили, а мають спільну мету.

Існувати.

У давнину в одному такому світі жили люди, феїри й боги. У цьому світі поставали міста і палаци, були озера і ліси. Високо

бовваніли гори, глибоко текли океани. Із сивих часів магія там процвітала під сонцем і місяцем.

Виникали війни. Деякі — через нестримну зажерливість. А деякі — через жагу до влади, яку не погамувати, навіть коли кров поневолених обпікає горло. Темний бог, збожеволілий від влади, глитав кров і людей, і фейрі, і не тільки їх, і за те його було вигнано з цього світу.

Але це був не кінець.

Колесо часу котилося далі, як належить, і страх і підозри зміями прокралися між людей, фейрі й богів, що до того жили в приязні. Для декого прогрес за будь-яку ціну витіснив тенета між чарами й людьми, а поклоніння користолобству переважило пошану, яку колись віддавали богам.

І так наступив час вибирати, чи відректися від чарів, а чи зберегти їх, чи покинути старих богів, а чи схилитися до них. Зробивши свій вибір, фейрі відділилися від людських світів, відгородилися від страхів і підозр, через які їх спалювали на вогнищах, полювали на них у лісах, жбурляли їх під сокири катів.

Так народився Талав, світ зі світу.

Наймудріші, що прозирали в майбутнє, створили портали для переходів між світами, бо за законами Талаву будь-хто мав вибір залишитися чи піти. І там, у краї із зеленими пагорбами, високими горами, незорими лісами й глибокими морями, проквітли чари, і під головуванням ватажка, який вибрав і був обраний, тримався мир.

Але це був не кінець.

Темний бог плів задуми у своєму темному світі, збираючи військо демонів і проклятих. З часом і кров'ю він накопичив достатньо сил, щоб пробратися крізь портал у Талав. Там він упадав за юною відьмою, яка вибрала і була обраною стати тишехом, засліпивши її коханням і брехнями. Вона принесла йому сина, а бог потайки, поки мати лежала у зачарованому сні, випивав сили з дитини щоночі.

Але в материнській любові — глибокі чари, тож вона прокинулася від наведеного сну. А пробудившись, повела військо

проти бога, щоб вигнати його і запечатати портал. А коли це було виконано, вона вважала себе негідною і далі головувати у званні тишеха; тому вона пожбурила меч у Лох-на-Фіринне й віддала посох тому, хто підняв меч із вод.

Так знову запанував мир, і в мирі зростав її син, серед зелених пагорбів і розлогих лісів. Одного дня під її гордим і сумовитим поглядом він підняв меч з озера й посів місце тишеха.

З ним тримався мир, а вироки виносилися мудро й співчутливо. Достигав урожай, буяли чари.

Доля вирішила, і він зустрів і покохав жінку, яка народилася серед людей. Коли вони зробили вибір, він привів її у свій світ через портал, і там серед любові й щастя вони зачали дитину — доньку.

У ній ясно горіли чарівні сили, і три роки вона зростала у любові.

Але жага в темного бога не притупилася, а лють його тільки збільшувалася. Знову він нагромадив сили кривавими жертвами й темною магією, а в цьому йому допомагала відьма, яка перекинулася зі світла в морок.

Він викрав дитину, ув'язнивши її у клітці зі скла під водою неподалік від порталу. Поки батько, бабуся, всі воїни Талаву мчали, летіли на крилах і драконах рятувати її, дівчинка, яка знала лише любов, спізнала страх.

І той страх у дитині, настільки світлій, розгорнувся у шал, рівний люті бога. Її сила наживилася тим шалом, і дівчинка дала відсіч богові, який був її крові, її роду.

Вона вирвалася з клітки, коли фейрі напали на бога і його прибічників. Знову бога вигнали, а його чорний замок зруйнували.

Мати дівчинки охопив людський страх, що перетворився на упередження, а те упередження заплямувало її любов. Вона вимагала забрати дитину у світ людей, стерти їй пам'ять про чари, Талав і всіх, хто в ньому жив.

З любові до дитини й заради матері батько вволив це бажання і провів їх через портал. Він жив з ними у світі людей,

повертаючись до Талаву з любові й обов'язку так часто, як йому вдавалося.

Ніколи в батька не тьмяніла любов до дитини, але любов між донькою людей і сином фейрі не встояла. Він намагався жити у двох світах, і це краяло йому серце.

Знову постав бог, загрожуючи Талаву й іншим світам поза ним. І знову фейрі на чолі з тишехом обороняли їх. Фейрі відкинули бога у його світ, але темними чарами й чорним мечем бог вбив рідного сина.

Знову настав час жалоби, і знову настав час вибирати.

Юний хлопець, оплакуючи тишеха як власного батька, підняв меч з озера, взяв до рук посох.

Коли юнак зростав у чоловіка, що сидів у кріслі судді в Стольному граді, допомагав братові й сестрі на фермі в долині, облітав Талав на драконі й навчав воювати в очікуванні невідвротної битви, донька жила у світі людей.

Там через материнський страх і відразу її вчили відступати, а не крокувати вперед, ховати погляд, а не вдивлятися, сахатись, а не сягати. Вона жила безшумним життям, яке не приносило щастя, і там нічого не відала про чари. Радість їй лучилася від друга, що став за брата в усьому, крім кровного зв'язку, і від чоловіка, який був матінкою її серця.

Часом їй снилося щось інше і недосяжне, але занадто часто сни каламутилися темрявою. А в серці жила печаль за батьком, бо вона вірила, що той її покинув.

Одного дня їй розчахнулися двері. Вона зробила вибір, ця жінка, яку так наполегливо вчили не ризикувати, не крокувати уперед, не сягати. Вона перетнула океан і приїхала до Ірландії, сподіваючись знайти батька і віднайти себе справжню. У своїх мандрах вона закохалася в країну, у її зелень, тумани й пагорби.

У котеджі біля затоки вона звернулася до тих снів і мрій, у яких їй судилося більше, і сягнула по них, намагаючись віднайти себе. Одного дня вона натрапила на дерево у лісній гушавині, яке ніби пнулося з кам'яної брили. Вона подерлася на довгі товсті віти.

І ступила зі знаного їй світу у світ, де народилася.

Її чарівні сили і її спогади пробудилися за допомогою бабусі, яка любила і сумувала за нею, за допомогою фейрі, яка була їй подругою у дитинстві, і за допомогою хлопчика, — тепер вже чоловіка, — який підняв меч з озера.

Вона дізналася про загибель батька й оплакала його. Вона дізналася про жертву бабусі й полюбила її. Вона віднашла свої сили й радість, яку вони давали. І хай страхи її не покидали, вона дізналася про своє місце у житті Талаву, про загрозу від темного бога, який був їй кровно рідним, і тому вчилася битися з ним рукою, мечем і чарами.

Коли тижні перетворилися на місяці, вона, як і батько, почала жити у двох світах. У котеджі вона здійснювала свої мрії; у Талаві — відточувала сили й тренувалася для битви.

Вона дозволила собі полюбити чоловіка, прив'язаного до Талаву обов'язком, набралася сміливості, закарбованої у написі на зап'ястку. Їй стало рідним усе — чудеса Талаву, крилаті фейрі, безслідна швидкість ельфів, перетворення вертнів і набагато більше.

Коли зло насунуло на Талав, загрожуючи йому і всім, вона билася проти нього рукою, мечем і чарами. Вона вбивала тих, хто прийшов знищити світло, і тим світлом перемогла найтемніші чари.

І так постала тією, якою народилася постати.

Але це був не кінець.

Розділ перший

Після подій, знаних як Битва при Темному Порталі, Брін затрималася у Стольному граді на три тижні. Перші дні стали найболючішими у її житті — вона допомагала зцілювати поранених і виносити полеглих з поля бою, просяклого кров'ю і вкритого попелом.

Вона обіймала Моріну, коли її найдавніша подруга ридала і не могла зупинитись, оплакуючи загибель брата. Вона

доклала всіх зусиль, втішаючи батьків Феліна, його вагітну дружину, його брата і братову родину, його бабусю і дідуся — а власний біль був гострий як ніж.

Вона тільки ж його згадала, тільки побачила після довгих років розлуки, а ось він вже й помер, загинув, захищаючи Талав у війні, розв'язаній її дідом.

Вона стояла разом з їхньою родиною на Прощанні, вчепившись Моріні в ліву руку, а Гаркен тримав її за праву.

Горе подруги накочувалося на неї, мов припливна хвиля, коли порох Феліна разом з порохом багатьох інших перелетів з моря, упокоївшись в урнах, що їх тримали близькі.

Вона міцно обіймала Моріну, прощаючись. Коли та з Гаркеном полетіла у долину, то дивилася, відчуваючи їхню печаль, як Фінола і Шеймус розправили крила, тримаючись за руки, і полинули за онукою.

Поки Кіган перевіряв вартових і проводив засідання ради, Брін навідувала згорьованих. Скорбота наповнювала її по вінця; Брін і не знала, як не потонула у сльозах.

Після першого тижня вона спробувала вмовити Марко повернутися до Фейрі-котеджу.

Він закам'янів обличчям під своєю доглянутою борідкою.
— Подруго, я залишаюся з тобою.

Брін очікувала на цю відповідь, а тому приготувалася. Вони стояли на мосту під замком, дивлячись як Халепко, її ірландський водяний спаніель, купався і хлюпався у воді. Брін взяла Марко під руку. Він її найкращий друг, подумала вона, він завжди, завжди буде поруч. Він це довів, стрибнувши за нею в інший світ.

— З твоєю подругою все чудово.
— Гляди бува. Брін, та ти зморена, стільки на себе взяла.
— Всі докладаються, Марко. Ти от...
— Ну так, я трохи допоміг.

Він позирнув на поле, де воїни вправлялися на мечях, вчилися стріляти й битися в рукопашному бою. І пригадав кров і тіла, які рясно його вкривали.

Він ніколи не забуде.

— Я допомагав, — повторив Марко, — але ти впряглася більше за всіх, і найголовніше — оцим.

Він поплескав собі по серцю.

— Одрен все це накоїв, щоб добратися до мене. Я не винна, — промовила Брін, перш ніж Марко встиг заговорити. — Я не винна, батько не винний, мати не винна, бабуся не винна. Це все він винен. Але це не змінює того, що стільки людей загинуло через бажання Одрена дістатися мене, забрати мою суть, забрати те, що маю в собі. Тож коли я здатна полегшити більш хоч трохи, завдавши його на себе, то саме так я і маю вчинити.

Він вивільнився з її рук і своїми притягнув її ближче.

— І саме тому я нікуди не поїду.

— І саме тому я прошу тебе повернутися до котеджу. — Піднявши долоню, Брін погладила його по щоці, зазирнула у теплі, схвильовані карі очі. — Я сама хочу туди повернутись, але відчуваю, що мушу ще ненадовго затриматись. Але це значить, що я не буду поруч з Моріною, Фінолою і Шеймусом. Вони моя сім'я, Марко, а я не буду поруч.

— Ти вже провела з ними багато часу, і вони знають, що ти залишаєшся тут з мамою і татком Феліна, з його дружиною і братом.

— Так, головно через них я й залишаюся. А ти їдь і будь там з Моріною й іншими за мене, Марко. Заради долини. Ми втратили забагато. Їдь разом з Браяном.

— По-перше, Браян завтра з самого довбаного ранку вже летить на захід на своєму драконі. Мала, та я під розстрілом на тому клятому драконі в житті більше не кататимуся.

Брін усміхнулася.

— Можу зварити тобі заспокійливе зілля.

— Слухай, у мене ідея! — Він закотив великі карі очі. — Я полечу на драконі, але спочатку обкурюся травичкою. Як тобі?

— А верхи? Кіган відправляє Браяна з загоном на захід, частина з них поскаче верхи. Тобі ж подобається. Та ти краще за мене верхи їдиш, я від того на тебе трохи пирхаю. Марко, мені на душі полегшає, богом клянуся, тільки тому прошу.